

**Handläggare**  
Daniel Björkegren  
Telefon: 08-508 24 024**Till**  
Skärholmens stadsdelsnämnd

## Remissvar angående central avgiftshantering för förskola, fritidshem och fritidsklubb

### Förvaltningens förslag till beslut

1. Skärholmens stadsdelsnämnd godkänner detta remissvar
2. Omedelbar justering
3. Remissvaret skickas till skolroteln i digital form till e-post: [RIV-remissvar@stockholm.se](mailto:RIV-remissvar@stockholm.se), ange ärenderubrik KS 329-1008/2013 och till KF/KS kansli i pappersform, adress: KF/KS kansli, Stadshuset, 105 35 Stockholm

Kerstin Sandström  
StadsdelsdirektörBritt Karlsson  
Avdelningschef

### Sammanfattning

En remiss har inkommit till Skärholmens stadsdelsnämnd. Den gäller ett förslag angående centralisering av avgiftshantering för förskola, fritidshem och fritidsklubb. Förslaget innebär att en avgiftsenhet kommer att skapas som handlägger alla avgiftsfrågor för hela stadens verksamheter. Förvaltningen är positiv till förslaget. Främst för att hanteringen av avgifter kommer att ske likvärdigt för alla vårdnadshavare, men anser att vissa aspekter behöver förtydligas eller utredas vidare. Bland annat anser förvaltningen att likställighetsaspekten inte kommer realiseras om de fristående aktörerna får möjlighet att välja om avgiftsenheten ska handlägga deras avgifter. Förvaltningen anser också att lösningen måste även fungera för personer som inte har möjlighet att använda stadens e-tjänster.

## Bakgrund

En remiss har inkommit till Skärholmens stadsdelsnämnd. Den gäller ett förslag angående centralisering av avgiftshanteringen för förskola, fritidshem och fritidsklubb. Kommunstyrelsen har i budget 2013 fått i uppdrag att, i samråd med utbildningsnämnden, utreda hur en central avgiftshantering för förskola och fritidshem skulle kunna organiseras. Utredningen har letts av en arbetsgrupp och en styrgrupp med representanter från stadsledningskontoret, utbildningsförvaltningen och stadsdelsförvaltningarna.

I förslaget ska en ny avgiftsenhet bildas under Servicenämnden, men förslaget går även att genomföra om enheten ligger under någon annan nämnd. Avgiftsenheten kommer att ta hand om alla frågor gällande avgifter för förskola, fritidshem och fritidsklubb. De fördelar som lyfts fram i förslaget är:

- Likvärdighet för vårdnadshavare oavsett vald verksamhet utifrån att en samlad specialistkompetens handlägger avgifter
- Enkelt för vårdnadshavaren då en enhet hanterar avgifter
- Effektivisering av avgiftshantering ger minskad total andel administration i staden
- Avlastar verksamheterna från administrativt arbete för att ge mer tid åt det pedagogiska uppdraget
- En och samma myndighet hanterar alla relevanta uppgifter för avgiftshantering
- Den pedagogiska verksamheten involveras inte i familjernas ekonomi
- Försvårar inskrivning av ett annat barn, när barnet som egentligen har placeringen inte är på plats – exempelvis vid längre utlandsvistelser
- Större möjligheter att säkerställa att alla vårdnadshavare får korrekta avgifter utifrån övriga placerade barn enligt den så kallade syskonrabatten

I förslaget lyfts även nackdelar fram, jämfört med hur avgiftshanteringen är organiserad för tillfället:

- Det förekommer fristående anordnare och paraplyorganisationer som är mycket negativt inställda till en central hantering av föräldraavgifter då en osäkerhet finns kring vad det kommer att kosta dem.
- Fristående anordnare kan välja om de vill omfattas av systemet eller inte vilket kan skapa olika villkor och olikhet i hanteringen.
- Fristående anordnare kan inte välja att sätta vilka avgifter de önskar

- Potentiell fördröjning mellan registrering av placering och registrering av avgiftsgrundande uppgifter när e-tjänsterna inte används
- Större avstånd för vårdnadshavaren i avgiftsfrågor vilket kan försvåra och fördröja att uppgifter om exempelvis vistelsetid inkommer korrekt och i tid

## **Ärendets beredning**

Ärendet har beretts på avdelningen Förskola och fritid.

## **Förvaltningens synpunkter och förslag**

Förvaltningen stödjer i stora drag förslaget till en central avgiftshantering, men anser att vissa delar i förslaget måste förtydligas eller utredas vidare för att inga arbetsuppgifter ska förbises.

Förvaltningen instämmer i bedömningen att det kommer att vara positivt för medborgarna i Stockholm med en central avgiftshantering då alla medborgares avgifter kommer att hanteras på samma sätt, i enlighet med likställighetsprincipen. Förvaltningen vill särskilt lyfta fram att en stor förenkling sker när föräldrarna kommer att få endast en faktura och kan vända sig till en enda myndighet med frågor.

Förvaltningen vill dock belysa vissa aspekter i förslaget som bör finnas med i arbetet om förslaget verkställs.

I utredningen står det att om förslaget genomförs kommer fler föräldrar att använda e-tjänsten. Detta är mycket möjligt, men det går ändå inte att förbise de som fortfarande inte kan använda sig av e-tjänsten av olika anledningar. I Skärholmen är det fortfarande en majoritet, cirka 70 procent, av inkomstuppgifterna som lämnas in via blankett. Många av föräldrarna i Skärholmen har inte möjligheten eller kunskapen att använda e-tjänsten. Det måste finnas en fungerande lösning även för dessa föräldrar.

Förvaltningen vill även understryka att den positiva delen av förslaget som gäller att alla vårdnadshavare behandlas lika, inte kommer att ske om fristående aktörer frivilligt ska besluta om anslutning till avgiftshanteringen. Till exempel går det inte att säkerställa att samtliga vårdnadshavares angivna inkomst jämförs med den deklarerade inkomsten. Om någon aktör väljer att inte ansluta sig blir det genast mycket svårare att säkerställa en likabehandling av alla vårdnadshavares avgifter.

Likabehandlingen är en av förslagets allra största styrkor och denna aspekt bör behandlas på nytt.

Det måste specificeras i detalj vilka dokument som avgiftsenheten har ansvar för och vilka som de övriga 15 nämnderna och andra aktörer har ansvar för. I förslaget står det att dagens 15 nämnder och andra huvudmän ska ha ansvaret för att arkivera dokument kopplade till avgiftshantering. Detta anser förvaltningen är orimligt då det är avgiftsenheten som kommer att handlägga frågor om avgifter. Då borde de ha tillgång till alla dokument gällande avgiftshantering. Särskilt eftersom det är skrivet i förslaget att det är viktigt att säkerställa att verksamheterna ger tydlig information att inkomstblanketten ska skickas till avgiftsenheten.

Förvaltningen önskar även ett förtydligande av vad som avses med formuleringen ”beslut om nedskrivning” på sidan 8.

Det kan uppstå problem kring var föräldrarna/vårdnadshavarna skickar sin inkomstblankett eller svar på platserbjudande. Såsom förslaget är skrivet finns det ingen annan tolkning än att den nämnd eller verksamhet som skickar ut platserbjudanden även ska skicka ut inkomstblankett och information om avgiftshanteringen. Om föräldrarna väljer att svara brevledes ska de skicka inkomstblanketten till en adress och svaret på placeringserbudandet till en annan. Detta kan medföra att inkomstblanketter eller placeringssvar fördröjs. I de fallen bör avgiftsenheten och berörd verksamhet ha tät kontakt för att exempelvis ett erbjudande inte ska dras tillbaka, trots att föräldrarna svarat i tid.

Förvaltningen anser att om en ny organisations skapas som kommer att ta över arbetsuppgifter från stadsdelsnämnderna, där nämnderna sedan förväntas betala, måste personal som arbetar med frågorna följa med till den nya organisationen. Stadsdelsnämnderna riskerar annars att få dubbla kostnader, både för befintlig personal och för den tjänst som den nya organisationen säljer.

## Bilagor

- 1 Remiss – Central avgiftshantering för förskola, fritidshem och fritidsklubb